

**АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРАЊЕ
"МИКРОФИН ОСИГУРАЊЕ" А.Д. БАЊА ЛУКА**

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршила
31. децембра 2016. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1
Финансијски извјештаји:	
Биланс успјеха	2
Биланс стања	3
Извјештај о промјенама у капиталу	4
Биланс токова готовине	5
Напомене уз финансијске извјештаје	6 – 41
Прилози:	
1. Писмо руководства Друштва о презентацији података за обављање ревизије финансијских извјештаја на дан 31. децембра 2016. године	
2. Мишљење овлашћеног актуара	

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима "Микрофин осигурања" а.д. Бања Лука

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 2 до 41) акционарског друштва за осигурање "Микрофин осигурање" а.д. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2016. године, и одговарајући биланс успјеха, извјештај о промјенама у капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршила на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Правилником о садржају извјештаја независног ревизора о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштава за осигурање и стандардима ревизије примјењивим у Републици Српској. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Друштва за осигурање "Микрофин осигурање" а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2016. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршила на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

Бања Лука, 10. април 2017. године

Овлашћени ревизор
Мирко Илић

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Година која се завршила 31. децембра 2016.	Година која се завршила 31. децембра 2015.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Приходи од премије осигурања и други пословни приходи	5	9,187,974	7,403,926
Функционални доприноси	6	(229,018)	(156,248)
Накнаде штета из осигурања и расходи реосигурања	7	(4,146,573)	(2,550,213)
Трошкови спровођења осигурања	8	(4,274,789)	(4,016,700)
Пословни добитак		537,594	680,765
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Финансијски приходи	9	339,363	325,753
		<u>339,363</u>	<u>325,753</u>
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Остали приходи		177,397	41,059
Остали расходи		(6,830)	(4,221)
		<u>170,567</u>	<u>36,838</u>
ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ХОВ			
		11,014	-
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
Порез на добитак	24	1,058,538	1,043,356
		<u>(166,348)</u>	<u>(116,259)</u>
НЕТО ДОБИТАК ПЕРИОДА			
		<u>892,190</u>	<u>927,097</u>
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ			
Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају		(90,128)	(20,452)
УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
		<u>802,062</u>	<u>906,645</u>
Зарада по акцији:			
- Обична зарада по акцији	25	16.22	16.86

Напомене на странама од 6 до 41 чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

Ови финансијски извјештаји су одобрени од стране Управног одбора Друштва дана 7. априла 2017. године и биће предложени на усвајање Скупштини Друштва.

Потписано у име Микрофин осигурања а.д. Бања Лука:

Жељко Пена
Директор

Сања Бркић
Помоћник дир. за финансије

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
АКТИВА			
Стална средства			
Некретнине и опрема	10	752,064	826,321
Нематеријална улагања	10	45,307	42,246
Инвестиционе некретнине	10	523,132	1,873,906
Дугорочни финансијски пласмани	11	8,246,139	3,263,495
		<u>9,566,642</u>	<u>6,005,968</u>
Текућа средства			
Потраживања по основу премије	12	285,256	260,493
Краткорочни финансијски пласмани	13	1,900,000	4,700,000
Остала потраживања	14	20,144	11,244
Залихе материјала		4,361	4,415
Готовински еквиваленти и готовина	15	1,918,588	2,124,641
Активна временска разграничења	16	259,917	336,861
		<u>4,388,266</u>	<u>7,437,654</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА		<u>13,954,908</u>	<u>13,443,622</u>
Ванбилансна актива		<u>-</u>	<u>1,442</u>
УКУПНА АКТИВА		<u>13,954,908</u>	<u>13,445,064</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	17	5,500,000	5,500,000
Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају		(26,557)	63,571
Законске резерве	17	175,994	129,639
Нераспоређени добитак		1,682,190	1,487,097
		<u>7,331,627</u>	<u>7,180,307</u>
Дугорочна резервисања	19	<u>8,219</u>	<u>7,510</u>
Обавезе			
Краткорочне обавезе	20	214,213	216,211
Преносне премије	21	5,045,226	4,683,911
Резервисање за штете	22	1,336,055	1,277,356
Резервисања за превентиву	23	19,568	78,327
		<u>6,615,062</u>	<u>6,255,805</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА		<u>13,954,908</u>	<u>13,443,622</u>
Ванбилансна пасива		<u>-</u>	<u>1,442</u>
УКУПНА ПАСИВА		<u>13,954,908</u>	<u>13,445,064</u>

Напомене на странама од 6 до 41 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	Законске резерве	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2015. године	5,500,000	84,023	78,572	1,261,346	6,923,941
Нето добитак периода	-	-	-	927,097	927,097
Остали добици у периоду	-	(20,452)	-	-	(20,452)
<i>Укупан нето резултат периода</i>	-	(20,452)	-	927,097	906,645
Издавање из добити	-	-	51,067	(51,067)	-
Исплата дивиденде	-	-	-	(650,279)	(650,279)
Стање, 31. децембар 2015. године	5,500,000	63,571	129,639	1,487,097	7,180,307
Нето добитак периода	-	-	-	892,190	892,190
Остали губици у периоду	-	(90,128)	-	-	(90,128)
<i>Укупан нето резултат периода</i>	-	(90,128)	-	892,190	802,062
Издавање из добити	-	-	46,355	(46,355)	-
Исплата дивиденде (напомена 25)	-	-	-	(650,742)	(650,742)
Стање, 31. децембар 2016. године	5,500,000	(26,557)	175,994	1,682,190	7,331,627

Напомене на странама од 6 до 41 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршила 31. децембра 2016.	Година која се завршила 31. децембра 2015.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од премије осигурања и реосигурања и примљени аванси	8,641,444	7,747,000
Остали приливи из пословних активности	232,239	240,200
Приливи од учешћа у накнади штете	247,141	8,693
Одливи по основу накнаде штета из осигурања и дати аванси	(3,328,090)	(1,671,952)
Одливи по основу премија реосигурања	(305,343)	(213,502)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	(1,698,597)	(1,594,965)
Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	(2,603,546)	(2,486,617)
Одливи по основу пореза на добит	(154,227)	(190,309)
Одлив по основу осталих пословних активности	(98,194)	(47,700)
Нето прилив готовине из пословних активности	<u>932,827</u>	<u>1,790,848</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи од камата	238,116	360,405
Приливи/(Одливи) по основу краткорочних финансијских пласмана	2,800,000	(3,200,000)
(Одливи)/Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	(3,479,571)	2,738,650
Одливи по основу куповине акција	(2,896,836)	-
Приливи од продаје акција	1,513,615	127,196
Приливи од продаје основних средстава	1,376,100	2,254
Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина, опреме, и нематеријалних улагања	(39,562)	(55,490)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(488,138)</u>	<u>(26,985)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу исплаћених дивиденди	(650,742)	(650,279)
Нето одлив готовине из активности финансирања	<u>(650,742)</u>	<u>(650,279)</u>
Нето (одлив)/прилив готовине	<u>(206,053)</u>	<u>1,113,584</u>
Готовина на почетку обрачунског периода	<u>2,124,641</u>	<u>1,011,057</u>
Готовина на крају обрачунског периода	<u><u>1,918,588</u></u>	<u><u>2,124,641</u></u>

Напомене на странама од 6 до 41 чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Друштво за осигурање "Микрофин осигурање" а.д. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") основано је као акционарско друштво за обављање послова осигурања на основу Уписа у судски регистар о оснивању код Основног суда у Бањој Луци Рјешењем број 071-0-Рег-07-002909 од 27. децембра 2007. године.

Назив и сједиште Друштва је: Осигуравајуће друштво "Микрофин осигурање" а.д. Бања Лука са сједиштем у Бањој Луци, Алеја Светог Саве 59.

Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број 071-0-Рег-07-002909 од 27. децембра 2007. године у регистар Основног суда уписано је усклађивање Друштва са одредбама Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник РС“, број 17/05), а у складу са рјешењем Агенције за осигурање РС број 05-493-5/07 од 30. децембра 2007. године којим је Друштво добило дозволу за обављање послова свих врста неживотних осигурања.

На дан 31. децембра 2016. године, Друштво је обављало послове осигурања преко сједишта у Бањој Луци и пословних јединица у Федерацији Бих и Брчко Дистрикту.

Друштво је на дан 31. децембра 2016. године имало 74 запослена (31. децембра 2015. године: 79 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје друштва Микрофин осигурање а.д. Бања Лука за пословну 2016. годину и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

2.2. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва су припремљени по начелу набавне вриједности, изузев ако није другачије објелодањено у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Друштво је у прописаном року, на начин дефинисан Правилником о Контном оквиру садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 108/15), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 63/16) као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16) саставило обрасце финансијских извјештаја.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користила директни метод извјештавања о токовима готовине.

2.3 Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (ВМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

Промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени Стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени Стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама у наставку - 2.4 (б) и 2.4 (в).

Наиме, на основу одредби новоусвојеног Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 84/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("IFRS for SMEs"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("IPSASC"), Међународне стандарде вредновања ("IVS"), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("IFAC").

Поред наведеног, у складу са претходним Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС.

Наведено издање IAS/ IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/ IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније. Међутим, промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво и исте примјењује у састављању својих финансијских извјештаја прије него што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској. Објављени нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени, објелодањени су у наставку.

(б) Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени Стандарди и измјене Стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а сљедећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишњи период који почиње на дан 1. јануара 2016. године:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- IFRS 1 (ревидовани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Висока хиперинфлација (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Укидање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Државни кредити (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRS 3 (ревидовани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" и IAS 27 "Појединачни финансијски извјештаји" – Инвестирана друштва (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 12 „Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима“ и IAS 28 "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" – Инвестирани ентитети: Примјењивање изузетака у консолидацији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 11 "Заједнички аранжмани" – рачуноводство спајања интереса у заједничким пословима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Одмјеравање фер вриједности (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 14 "Регулаторни одложени рачуни" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 11 „Заједнички аранжмани“ и IFRS 12 „Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима“ - Упутство о транзицији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема" и IAS 38 "Нематеријална улагања" – Објашњење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема" и IAS 41 "Пољопривреда" – Пољопривреда: биолошка средства која су предмет убирања (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.5. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" – Планови дефинисаних примања: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IAS 27 (ревидован у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 27 "Појединачни финансијски извјештаји" – Капитални метод у појединачним финансијским извјештајима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године)
- IAS 28 (ревидован у 2011. години) "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Презентација" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 36 "Обезвјерење средстава" – Објелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и одмјеравање – Замјена деривата и наставак рачуноводства хеџинга" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена је на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена је на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене различитих стандарда "Унапријеђења IFRS (2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS објављена 17. маја 2012. године (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2010. - 2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 и IAS 38), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2011 - 2013.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 и IAS 40), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Претплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRIC 21 "Дажбине" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године), и
- „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године“ што представља измјену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извјештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године).
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2012 - 2014.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 и IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године).

(в) *Нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени*

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда и ново тумачење су биле издати, али нису постале ефективни:

- IFRS 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- IFRS 15 "Приходи од уговора са купцима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- IFRS 16 "Лизинг" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године),
- Измјене IFRS 2 "Плаћања акцијама" – Класификација и мјерење трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене IFRS 4 "Уговори у осигурању", примјена IFRS 9 „Финансијски инструменти“ са IFRS 4 „Уговори у осигурању“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године гдје се IFRS 9 „Финансијски инструменти“ примјењују по први пут),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" и IAS 28 "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" – Продаја или учешће у имовини између инвеститора и придруженог ентитета или заједничког подухвата (датум ступања на снагу одгођен на неодређено вријеме, док истраживачки пројекат метода капитала буде установљен),
- Измјене IAS 7 "Извјештај о токовима готовине" – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добитак" – Признавање одложених пореских средстава за нереализоване губитке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2017. године),
- Измјене IAS 40 "Инвестиционе некретнине" – Пренос инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануар 2018. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2014. - 2016.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 12 анд IAS 28) са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене IFRS 12 би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године, а измјене IFRS 1 и IAS 28 би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године), и
- IFRIC 22 "Трансакције у страниј валути и разматрања унапријед" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године).

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу и буду у примјени. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од премија осталих осигурања

Приходи од премије осигурања представљају фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода. Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава методом "pro rata temporis" на фактурисану техничку премију осигурања. Преносна премија се не обрачунава у случајевима када се фактурисање премије врши на мјесечној основи.

Провизије и други одговарајући трошкови који се могу односити на преносне премије се не разграничавају, већ иду на терет укупног прихода периода у коме настану.

3.2. Приходи по основу камата

Приходи од камата на финансијску имовину се признају када је вјероватан прилив будућих економских користи Друштву и када је износ прихода поуздано мјерљив.

Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе, која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

3.3. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете врше се на основу процјене износа сваке појединачне штете осим за штете за које, на основу расположиве документације, није могуће извршити такву процјену, а за које се резервација средстава врши на основу просјечне ликвидираних штете у односној врсти осигурања.

Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

3.4. Резервисања за настале а непријављене штете

Резервисање за настале непријављене штете се врши примјеном Методе уланчаних гљествица (Chain ladder или CL метода) и додатно Bornheutter-Ferguson (B-F) методе која се користи само код обрачуна у осигурању од одговорности за моторна возила. Предложени додатни обрачун путем B-F методе у осигурању од одговорности за моторна возила се користи у циљу добијања адекватнијег резултата, с обзиром да је у овој врсти развој штета најдужи, а изложеност највећа. Наведене методе се примјењују на подацима о насталим штетама који се састоје од износа ријешених штета и износа резервисања за пријављене штете.

Подаци о штетама се групишу на основу датума настанка штете и датума пријаве штете по календарским полугодиштима. Подаци о штетама се групишу у хомогене групе у складу са подјелом на врсте осигурања. За CL методу, дефинисани су начини обрачуна просјечних фактора пораста уз остављање дискреционог права актуару за избор коначних фактора. За B-F методу дефинисана је a-priori процијењена квота штета у односу на зарађену премију од 30%. Износи штета који служе за обрачун путем наведених метода се ограничавају на 100.000 КМ. У осигурању одговорности за моторна возила, износ коначних штета се добија као пондерисани просјек износа добијених CL и B-F методом при чему је пондер за обе методе 50%. Дијелови појединачних штета који прелазе износ од 100.000 КМ се посебно процјењују у смислу даљег развоја, те се коначан износ ставља у однос са коначним.

Од збира процијењених износа укупних резерви по годинама настанка у посматраном периоду одузимају се исплаћене штете и обрачунате резерве за настале пријављене штете из посматране обрачунске године, како би се добиле обрачунате резерве за настале непријављене штете у обрачунској години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, опреме и нематеријалних улагања исказани су у билансу успјеха у стварно насталом износу у периоду у коме су настали.

3.6. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успјеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.7. Некретнине и опрема

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности умањеној за исправку вриједности и укупне акумулиране евентуалне импаритетне губитке.

Набавке некретнина и опреме у току године евидентирају се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача увећана за све трошкове настале до њиховог стављања у употребу.

Добитак који настане приликом расхоровања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни приход у оквиру осталих прихода. Губитак настао приликом расхоровања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни расход у оквиру осталих расхода.

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Друштва чине грађевински објекти које Друштво издаје у закуп, и који су вредновани по набавној вриједности, у складу са IAS 40 „Инвестиционе некретнине“.

Друштво вреднује инвестиционе некретнине по методи набавне вриједности, умањеној за износ исправке вриједности по основу амортизације и износ исправке вриједности од импаритетних губитака.

3.9. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања Друштва чине рачунарски програми и лиценце које Друштво користи, и који су вредновани по набавној вриједности, у складу са IAS 38 „Нематеријална улагања“.

Друштво вреднује нематеријална улагања по методи набавне вриједности, умањеној за износ исправке вриједности по основу амортизације и износ исправке вриједности од импаритетних губитака.

3.10. Амортизација

Амортизација некретнина, опреме и нематеријалних улагања обрачунавала се по стопама, које су одређене тако да се неотписана вриједност некретнина, опреме и нематеријалних улагања амортизује у једнаким годишњим износима у току предвиђеног корисног вијека трајања. Амортизација се обрачунава на основицу коју чини неотписана вриједност на почетку године као и на некретнине, опрему и нематеријална улагања стављена у употребу током године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Амортизација (наставак)

Процијенени корисни вијек употребе које је служио као основа за обрачун амортизације и примјенене стопе у пословној 2016. години су биле слједеће (није било промене стопа амортизације у односу на претходну годину):

<u>Главне групе некретнина и опреме</u>	<u>Корисни вијек (година)</u>	<u>Стопа (%)</u>
Компјутери и компјутерска опрема	5	20%
Грађевински објекти	50	2%
Инвестиционе некретнине	30-50	2%-3.33%
Остала опрема	3-8	12.5%-33.3%
Канцеларијски намјештај	8	12.5%
Аутомобили	3-5	20%-33.3%
Софтвер за рачунаре	5	20%

3.11. Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђенима према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове. Финансијска имовина је класификована у слједеће категорије: финансијска имовина "расположива за продају", "у посједу до доспијећа", те "дати кредити и потраживања". Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне камате стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успеха.

Финансијска имовина која се држи до доспијећа

Мјенице и обвезнице са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним роком доспијећа, за које Друштво има позитивну намјеру и могућност да их чува до доспијећа, класификују се као имовина у посједу до доспијећа. Књиже се и по амортизованом трошку користећи методу ефективне каматне стопе, умањеном за умањење вриједности, са приходом који се признаје на бази ефективног прихода.

Финансијска имовина расположива за продају

Финансијска имовина расположива за продају састоји се од инвестиције у инструменте капитала предузећа и осталих правних лица чије се акције котирају на активном тржишту и воде се по фер вриједности на крају сваког извјештајног периода. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку. Добити и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве од инвестиција, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи методу ефективне каматне стопе и добит или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у страниј валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан биланса стања. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултира промјени амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успеха, док се остале промјене признају као промјене у капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијска имовина (наставак)

Дати кредити и потраживања

Потраживања, кредити и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањени за процијењено умањење вриједности, а у складу са Правилником о начину процијењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање (напомена 3.14). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или делинквенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

Што се тиче хартија од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења претходно признати кроз биланс успеха се не поништавају кроз биланс успеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

3.12. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Обезврјеђење вриједности сталних средстава

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности некретнина, опреме, нематеријалних улагања, и инвестиционих некретнина приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање, односно некретнину и опрему, постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средстава се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средстава процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средстава исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезврјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средстава приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење. Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезврјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве.

На дан 31. децембра 2016. године, на основу процјене руководства Друштва, не постоје индикације да је вриједност инвестиционих некретнина, нематеријалних улагања, некретнина или опреме обезврјеђена.

3.14. Процјењивање позиција активе

Друштво врши процјењивање позиција активе у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09 и број 91/14, у даљем тексту: Правилник).

Позиције активе класификују се у категорије, зависно од степена наплативости, који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа, процјене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбјеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником, сва потраживања Друштва разврставају се у следеће категорије:

- 1) прва категорија:
 - а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;
- 2) друга категорија:
 - а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;
- 3) трећа категорија:
 - а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;
- 4) четврта категорија:
 - а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,
 - в) потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа послје истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их послје истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Процјењивање позиција активе (наставак)

- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа послјег истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их послјег истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном сљедећих процената на бруто износ потраживања од комитената:

<u>Категорија</u>	<u>% резервисања</u>
Прва категорија	5% -10%
Друга категорија	25% - 50%
Трећа категорија	50% - 75%
Четврта категорија	100%

3.15. Издвојена средства за превентиве

Издвојена средства за превентиве формирају се издвајањем из бруто премије осигурања аутоодговорности. Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву као и европским стандардима донијетим од стране Европског комитета осигурања.

3.16. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, односно умањења за улагања у машине и опрему за обављање дјелатности извршене у току године, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Дана 1. јануара 2016. године ступио је на снагу нови Закон о порезу на добит. Новим Законом није промијењена стопа пореза на добит, а руководство Друштва сматра да поједине измјене, које се односе на утврђивање пореске основице неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.16. Порез на добитак (наставак)

Порез на додатну вриједност

Законом о порезу на додатну вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додатну вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине. Чланом 25 наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додатну вриједност.

3.17. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондovima за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из нето зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Бенефиције запосленима

У складу са Појединачним колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније. Као основица за обрачун узима се највећа мјесечна плата остварена у посљедњих 12 мјесеци прије остваривања права на пензију. На основу IAS 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мјери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од закупа) признаје се примјеном линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за вријеме трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства. Потенцијалне накнаде настале на основу оперативног лизинга признају се као трошак у периоду у којем су настале.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан састављања финансијских извјештаја руководство Друштва анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Исправка вриједности потраживања

Друштво обрачунава обезврјеђење сумњивих потраживања у складу са одредбама Правилника о начину процијењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09) (напомена 3.14), као и на основу процјене руководства Друштва засноване на историјском искуству. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Процјена резерви штета за настале непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете су процијењена уз помоћ актуарских метода. Извори података коришћених приликом обрачуна резервисања су интерни, преузети из детаљних анализа које се редовно проводе од стране Друштва. Тежиште пажње је на текућим трендовима, а кад у ранијим годинама није било довољно информација које су потребне за поуздану процјену развоја штета, користе се разумне претпоставке.

Резерве за настале непријављене штете се базирају на обрачунима које се раде за сваку врсту осигурања посебно. За сваку врсту осигурања користе се статистички подаци о штетама у више задњих година. За израчун резервисања се користи метода уланчаних љествица и додатно Bornheutter-Ferguson (B-F) методе која се користи само код обрачуна у осигурању од одговорности за моторна возила. Руководство верује да нису потребна додатна резервисања, изузев већ приказаних у финансијским извјештајима.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Правична (фер) вриједност (наставак)

Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

Бенефиције запосленима

Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2016. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 4.50% годишње, пројектовани раст зарада 1% годишње, године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА И ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2016.	2015.
Фактурисана премија осигурања :		
- Необавезна осигурања	2,636,580	2,293,709
- Обавезна осигурања	6,028,523	5,433,456
Фактурисана премија саосигурања	1,019	1,019
Промјене преносне премије (напомена 21)	(361,315)	(822,602)
Приход од смањења резервисања за штете (напомена 22)	354,977	161,683
Приход од учешћа у накнади штета из реосигурања и саосигурања	253,207	8,693
Приход од закупа	88,013	104,663
Приход од зелених картона	86,069	82,643
Приход од регреса неживотног осигурања	53,777	58,105
Приход од провизија из реосигурања	38,491	31,627
Приход од наплате исправљених потраживања	8,131	50,930
Остали приходи	502	-
	9,187,974	7,403,926

6. ФУНКЦИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2016.	2015.
Допринос Заштитном фонду	113,951	74,806
Ватрогасни допринос	42,021	39,277
Допринос за превентиву (напомена 23)	39,436	11,245
Допринос Бироу зелене карте БиХ	33,610	30,920
	229,018	156,248

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

7. НАКНАДЕ ШТЕТА ИЗ ОСИГУРАЊА И РАСХОДИ РЕОСИГУРАЊА

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Ликвидиране штете	3,328,090	1,671,952
Повећање резервисања за штете (напомена 22)	508,699	613,058
Расходи по основу реосигурања	309,784	265,203
	<u>4,146,573</u>	<u>2,550,213</u>

8. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1,587,753	1,500,062
Остали лични расходи и накнаде	232,360	190,048
Трошкови производних услуга, рекламе и пропаганде	1,762,783	1,546,802
Трошкови амортизације	150,386	153,691
Непроизводне услуге	126,091	105,524
Репрезентација	120,377	162,583
Трошкови материјала, горива и енергије	86,461	98,579
Трошкови закупнина	59,371	80,248
Трошкови провизија	58,377	47,679
Трошкови пореза и доприноса	41,273	52,601
Остали нематеријални трошкови	22,419	57,658
Трошкови платног промета	18,594	13,817
Трошкови осигурања	7,835	6,931
Резервисања за бенефиције запослених	709	477
	<u>4,274,789</u>	<u>4,016,700</u>

Остали лични расходи и накнаде за пословну 2016. годину у износу од 232,360 Конвертибилних марака се највећим дијелом односе на трошкове накнада по уговорима о дјелу, накнада члановима Управног и Надзорног одбора, накнада осталих личних примања, као и припадајућих пореза и доприноса по истим.

9. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Приходи од камата на депозите	253,469	280,735
Приходи од камата на обвезнице	84,486	43,368
Приходи од камата по основу зајма и затезних камата	1,381	1,629
Приходи од камата на трансакционе рачуне	27	21
	<u>339,363</u>	<u>325,753</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

10. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Грађевински објекти	Опрема	Укупно некретнине и опрема	У Конвертибилним маркама 2016. и 2015. година	
				Инвестиционе некретнине	Нематеријална улагања
Набавна вриједност					
Стање, 1. јануар 2015. године	729,975	467,820	1,197,795	2,017,805	105,978
Набавке у току године	-	39,503	39,503	-	15,989
Отписи или продаја	-	(4,050)	(4,050)	-	-
Стање, 31. децембар 2015. године	<u>729,975</u>	<u>503,273</u>	<u>1,233,248</u>	<u>2,017,805</u>	<u>121,967</u>
Стање, 1. јануар 2016. године	729,975	503,273	1,233,248	2,017,805	121,967
Набавке у току године	-	22,531	22,531	1,043	15,988
Отписи и продаја	-	(28,843)	(28,843)	(1,458,262)	-
Стање, 31. децембар 2016. године	<u>729,975</u>	<u>496,961</u>	<u>1,226,936</u>	<u>560,586</u>	<u>137,955</u>
Исправка вриједности					
Стање, 1. јануар 2015. године	66,369	259,606	325,975	85,207	69,724
Амортизација за текућу годину	14,599	70,403	85,002	58,692	9,997
Отписи и продаја	-	(4,050)	(4,050)	-	-
Стање, 31. децембар 2015. године	<u>80,968</u>	<u>325,959</u>	<u>406,927</u>	<u>143,899</u>	<u>79,721</u>
Стање, 1. јануар 2016. године	80,968	325,959	406,927	143,899	79,721
Амортизација за текућу годину	14,600	71,356	85,956	51,503	12,927
Отписи и продаја	-	(18,011)	(18,011)	(157,948)	-
Стање, 31. децембар 2016. године	<u>95,568</u>	<u>379,304</u>	<u>474,872</u>	<u>37,454</u>	<u>92,648</u>
Садашња вриједност					
- 31. децембар 2016. године	<u>634,407</u>	<u>117,657</u>	<u>752,064</u>	<u>523,132</u>	<u>45,307</u>
- 31. децембар 2015. године	<u>649,007</u>	<u>177,314</u>	<u>826,321</u>	<u>1,873,906</u>	<u>42,246</u>

Од наведеног смањења инвестиционих некретнина током 2016. године највећи дио се односи на продају инвестиционе некретнине у Бањалуци (технички преглед са аутопраоном и припадајућом опремом) који је у тренутку продаје имао нето садашњу вриједност у износу од 1,300,315 Конвертибилних марака и Друштво је остварило приход од продаје у износу од 64,684 Конвертибилних марака.

Преглед инвестиционих некретнина Друштва на дан 31. децембра 2016. године:

Локација	Сврха у коју се користи инвестициона некретнина	Закупопримац	Набавна вриједнос т у ВАМ	Година куповине	Површи- на у м2	Мјесечна закупни- на у ВАМ
Добој	Филијала MF Vanke а.д. Бања Лука	MF Ванка а.д. Бања Лука	222,728	2013.	143	1,716
Градишка	Филијала MF Vanke а.д. Бања Лука	MF Ванка а.д. Бања Лука	337,858	2014.	203	1,906

На дан 31. децембра 2016. године Друштво нема хипотека, нити залога над својом сталном имовином.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

11. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Дугорочно орочени депозити:		
MF banka а.д. Бања Лука	2,800,000	600,000
Addiko Bank а.д. Бања Лука	500,000	400,000
Sberbank а.д. Бања Лука	1,100,000	-
Nova banka а.д. Бања Лука	-	900,000
NLB banka а.д. Бања Лука	500,000	-
Комерцијална банка а.д. Бања Лука	800,000	-
	<u>5,700,000</u>	<u>1,900,000</u>
Хартије од вриједности које се држе до доспијећа:		
Обвезнице Владе Републике Српске (год. каматна стопа 2.5%)	-	651,595
Обвезнице Општине Брод (год. каматна стопа 6.75%)	-	10,662
	-	<u>662,257</u>
Хартије од вриједности расположиве за продају:		
Метал а.д. Градишка	2,864	2,864
ЗИФ Zepet фонд а.д. Бања Лука	24,210	26,361
Fratello Trade а.д. Бања Лука	5,904	5,904
ОИФ Микрофин Плус, Бања Лука	-	295,975
Обвезнице Општине Шипово	12,667	14,528
Обвезнице Општине Брод	8,560	-
Обвезнице Општине Шамац	9,575	-
Обвезнице Владе Републике Српске (год. к. стопа 1.5 и 2.5 %)	2,169,426	-
	<u>2,233,206</u>	<u>345,632</u>
Резервни Фонд Бироа Зелене карте БиХ	312,933	355,606
	<u>312,933</u>	<u>355,606</u>
	<u>8,246,139</u>	<u>3,263,495</u>

Дугорочно орочени депозити код пословних банака су орочена на период од 24-36 мјесеци, са каматном стопом од 1.25% до 4.00% годишње.

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Потраживања за премију осигурања	485,427	485,920
Потраживања за премију саосигурања	968	968
Минус: Исправка вриједности потраживања за премију	(201,139)	(226,395)
	<u>285,256</u>	<u>260,493</u>

13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Текућа доспијећа дугорочних депозита:		
MF banka а.д. Бања Лука	600,000	3,900,000
Nova banka а.д. Бања Лука	900,000	-
Addiko Bank а.д. Бања Лука	400,000	300,000
Комерцијална банка а.д. Бања Лука	-	500,000
	<u>1,900,000</u>	<u>4,700,000</u>

Краткорочни финансијски пласмани се односе се на текућа доспијећа дугорочних депозита који су орочени код пословних банака на период од 24-36 мјесеци, са каматном стопом од 1.25 % до 4.00% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

14. ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Потраживања за камате	4,432	3,558
Потраживања од учешћа у накнади штета	6,066	-
Потраживања од БЗК	3,475	-
Остала потраживања	4,786	6,837
Потраживања од запослених	1,385	849
	<u>20,144</u>	<u>11,244</u>

15. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Жиро рачун	1,912,539	2,118,347
Девизни рачуни	3,730	5,059
Благајна	2,319	1,235
	<u>1,918,588</u>	<u>2,124,641</u>

16. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Разграничени плаћени трошкови реосигурања до једне године	97,214	91,838
Унапријед обрачунате камате од обвезница	12,703	-
Разграничени трошкови штета које падају на терет реосигураваача	150,000	245,023
	<u>259,917</u>	<u>336,861</u>

Разграничени трошкови штета које падају на терет реосигураваача у износу од 150,000 Конвертибилне марке на дан 31. децембра 2016. године односе се на потраживања од реосигураваача за штетни догађај по зеленој карти везаној за полису аутоодговорности, настао у Словенији у 2014. години, а који је пријављен Друштву у 2015. години. Наведени износ представља разлику између укупне резервације по овом штетном догађају и максималног самопридржаја Друштва, која по уговору о реосигурању са реосигураваачем "Босна Реосигурање" д.д. Сарајево пада на њихов терет (напомена 27).

17. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Акцијски капитал Друштва формиран је у складу са Одлуком о оснивању и Статутом, откупом оснивачких акција од стране оснивача из почетног фонда сигурности.

Друштво је у току 2008. године извршило уплату основног капитала и Рјешењем Основног суда у Бањој Луци 071-0-Рег-07-002909 од 27. децембра 2007. године. Основни капитал Друштва уписан у судском регистру износи 3,000,000 Конвертибилних марака. Овим уписом у судски регистар Друштво је, за обављање послова осталих осигурања, оснивачки капитал ускладило са чланом 49. Закона о друштвима за осигурање (Службени гласник РС, број 17/05).

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2016. године је сљедећа:

Акционари	Број акција	У Конвертибилним маркама	У %
Кременовић Александар	17,700	1,770,000	32.1818
МКД „Микрофин“ д.о.о. Бања Лука	15,991	1,599,100	29.0745
Кузмановић Мишо	11,534	1,153,400	20.9709
Антонијевић Александар	1,133	113,300	2.0600
Остали акционари	8,642	864,200	15.7127
УКУПНО	<u>55,000</u>	<u>5,500,000</u>	<u>100</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

17. КАПИТАЛ (наставак)

Акцијски капитал (наставак)

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2015. године је била сљедећа:

Акционари	Број акција	У Конвертибилним маркама	У %
МКД „Микрофин“ д.о.о. Бања Лука	28,691	2,869,100	52.1655
Кузмановић Мишо	11,534	1,153,400	20.9709
Кременовић Александар	5,000	500,000	9.0909
Антонијевић Александар	1,133	113,300	2.0600
Остали акционари	8,642	864,200	15.7127
УКУПНО	55,000	5,500,000	100

Номинална вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2016. године износи 100 Конвертибилних марака. Према подацима са Бањалучке берзе, тржишна вриједност акција Друштва на дан 31. децембра 2016. године била је идентична њеној номиналној вриједности.

Зарада по акцији је приказана у напмени 25 уз финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве са стањем на дан 31. децембра 2016. године у износу од 175,994 Конвертибилних марака настале су издвајањем из добити ранијих година Друштва на основу Закона о привредним друштвима, који дефинише да се ове резерве издвајају из добити све док резерва не достигне сразмјеру од 10% основног капитала.

18. ГАРАНТНИ ФОНД И БАЗИЧНИ КАПИТАЛ

	У Конвертибилним маркама
	31. децембар 2016.
Акцијски капитал	5,500,000
Пренесена добит	790,000
Законске резерве	175,994
Нематеријална улагања	(45,307)
Базични капитал:	6,420,687
Неликвидна средства	(312,933)
Расположиви капитал	6,107,754
Гарантни фонд	5,000,000
Више базичног капитала	1,420,687

Базични капитал, обрачунат у складу са Правилником о начину обрачуна капитала и адекватности капитала друштва за осигурања (Службени гласник РС, број 103/12 и број 61/15), на дан 31. децембра 2016 године у износу од 6,420,687 Конвертибилне марке представља вриједност акцијског капитала, увећану за пренесену добит и законске резерве, и умањену за вриједност нематеријалних улагања са стањем на дан 31. децембра 2016. године. Расположиви капитал са стањем на дан 31. децембра 2016. године у износу од 6,107,754 Конвертибилних марака представља базични капитал умањен за неликвидна средства.

На дан 31. децембра 2016. године остварени базични капитал је био већи од минималног гарантног фонда дефинисаног чланом 52. и 53. Закона о друштвима за осигурање, који за Друштво износи 5,000,000 Конвертибилних марака.

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 31. децембра 2016. године у износу од 8,219 Конвертибилних марака (31. децембар 2015. године: 7,510 Конвертибилне марке) се односе на резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине у складу са IAS 19 “Бенефиције за запослене”. Основне претпоставке коришћене приликом обрачуна наведених резервисања објелодањене су у напмени 3.17. и 4.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Кретања на обавезама за бенефиције за запослене у пословној 2016. и 2015. години, су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршава	
	31. децембар	
	2016.	2015.
Резервисања за бенефиције запослених:		
Стање на почетку године	7,510	7,033
Издавања на терет расхода	709	477
Стање на крају године	<u>8,219</u>	<u>7,510</u>

20. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Добављачи у земљи и у иностранству	33,732	26,466
Обавезе за премију реосигурања	40,213	64,656
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	45,042	35,041
Обавезе за порез на добит	16,348	4,227
Обавезе за доприносе на зараде	15,464	18,280
Обавезе за нето зараде	26,395	32,445
Обавезе за уговоре о дјелу	1,530	2,130
Обавезе за накнаде Управном одбору	1,800	1,800
Обавезе за остала лична примања	-	156
Обавезе за порезе на зараде	2,933	3,515
Остале краткорочне обавезе	30,756	27,495
	<u>214,213</u>	<u>216,211</u>

21. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршава	
	31. децембар	
	2016.	2015.
Стање на почетку године	4,683,911	3,861,309
Повећање преносне премије (напомена 5)	361,315	822,602
Стање на крају године	<u>5,045,226</u>	<u>4,683,911</u>

22. РЕЗЕРВИСАЊЕ ЗА ШТЕТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Резервисање за пријављене, непријављене штете и судске штете	1,336,055	1,277,356
	<u>1,336,055</u>	<u>1,277,356</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

22. РЕЗЕРВИСАЊЕ ЗА ШТЕТЕ (наставак)

Кретање на резервисањима за штете у пословној 2016. и 2015. години може се приказати, на сљедећи начин:

	Резервисање за настале непријављене штете	Резервисање за настале пријављене неликвидиране штете	Резервисања за штете у судским споровима	У Конвертибилним маркама	
				Резервисања за директне и индиректне трошкове обраде штета	Укупно
Стање, 1. јануар 2015. године	306,949	16,012	253,407	4,590	580,958
Повећање резервисања у току године (напомена 7.)	69,971	485,239	54,787	3,061	613,058
Повећање резервисања у току године (напомена 16.)		245,023	-	-	245,023
Смањење резервисања у току године (напомена 5.)	-	(116,544)	(44,943)	(196)	(161,683)
Стање, 31. децембар 2015. године	376,920	629,730	263,251	7,455	1,277,356
Повећање резервисања у току године (напомена 7.)	360,669	66,950	80,688	392	508,699
Смањење резервисања у току године (напомена 5.)	-	(354,977)	-	-	(354,977)
Смањење резервисања на терет активних временских разграничења (напомена 16.)	-	(95,023)	-	-	(95,023)
Стање, 31. децембар 2016. године	737,589	246,680	343,939	7,847	1,336,055

23. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ПРЕВЕНТИВУ

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршава 2016.	2015.
Стање на почетку године:	78,327	114,781
- Издвајање доприноса за саобраћај (напомена 6)	39,436	11,245
- Исплата доприноса за саобраћај	(40,695)	-
- Коришћење средстава превентиве	(57,500)	(47,699)
Стање на крају године	19,568	78,327

Кориштење средстава превентиве у току пословне 2016. године се односи на исплату осигураницима у Федерацији БиХ: Grad Lux д.о.о. Градачац, Amoks treud д.о.о. Калесија, Remis д.о.о. Високо и Ауто центар БХ д.о.о. Сарајево, у износу од 57,500 конвертибилних марака, у сврху обављања превентивних ванредних техничких прегледа, како би се превентивно утврдила техничка исправност возила осигураника Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

24. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(а) Компоненте пореза на добит

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Текући порез на добитак	166,348	116,259
	<u>166,348</u>	<u>116,259</u>

**(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије
опорезивања и прописане пореске стопе**

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
<i>Добитак, прије опорезивања</i>	1,058,538	1,043,356
Порез на добитак по стопи од 10%	105,854	104,336
<i>Порески ефекат расхода/прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити:</i>		
- приходи од камата на депозите у банкама и ХОВ	(28,543)	(28,330)
- исправке вриједности потраживања	190	418
- непризнати дио трошкова репрезентације	8,523	11,461
- непризнате техничке резерве	69,602	-
- остало	10,722	28,374
<i>Порез на добитак</i>	<u>166,348</u>	<u>116,259</u>
<i>Ефективна пореска стопа</i>	<u>16%</u>	<u>11%</u>

25. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Нето добитак обрачунског периода	892,190	927,097
Просјечан пондерисан број издатих акција	55,000	55,000
Обична зарада по акцији	<u>16.22</u>	<u>16.86</u>

Дана 20. јуна 2016. године Скупштина Друштва је донијела двије Одлуке о расподјели добити из 2014. и 2015. године у укупном износу од 697,097 Конвертибилних марака. Од тог износа 650,742 Конвертибилних марака је искориштено за исплату дивиденде (11.83 Конвертибилне марке по акцији) и 46,355 Конвертибилних марака је издвојено у законске резерве Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

26. ИНТЕРНИ ОДНОСИ

Повезана лица Друштва у току пословне 2016. године, као и на дан 31. децембра 2016. године, су била:

1. МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука,
2. MF банка а.д. Бања Лука,
3. MF Software д.о.о. Бања Лука, и
4. ABC Auto д.о.о. Бања Лука.

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
БИЛАНС СТАЊА		
АКТИВА		
<i>Потраживања по основу премије</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	340	225
<i>Остала потраживања</i>		
МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука	75,470	58,016
<i>Новчана средства и депозити</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	4,686,517	6,383,045
<i>Гаранција</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	-	1,442
Укупно актива	4,762,327	6,442,728
ПАСИВА		
<i>Резервисања за преносне премије</i>		
МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука	112,207	100,770
MF Software д.о.о. Бања Лука	207	207
MF банка а.д. Бања Лука	62,278	49,544
ABC Auto д.о.о. Бања Лука	538	538
<i>Обавезе према добављачима</i>		
МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука	575	373
<i>Обавезе за накнаде</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	27	-
<i>Гаранција</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	-	1,442
Укупно пасива	175,832	152,874
Потраживања, нето	4,586,495	6,289,854

	У Конвертибилним маркама	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2016.	2015.
БИЛАНС УСПЈЕХА		
ПРИХОДИ		
<i>Фактурисана премија</i>		
МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука	161,570	141,784
MF Software д.о.о. Бања Лука	2,088	2,130
MF банка а.д. Бања Лука	154,458	121,752
ABC Auto д.о.о. Бања Лука	517	3,979
<i>Приходи од камата</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	166,985	209,961
<i>Промјена преносне премије</i>		
МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука	(11,437)	2,738
MF Software д.о.о. Бања Лука	-	266
MF банка а.д. Бања Лука	(12,734)	(598)
ABC Auto д.о.о. Бања Лука	-	(427)
<i>Приходи од закупа</i>		
MF банка а.д. Бања Лука	43,463	43,463
ABC Auto д.о.о. Бања Лука	44,550	61,200
Укупно приходи	549,460	586,248

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

26. ИНТЕРНИ ОДНОСИ (наставак)

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршава 31. децембра	
	2016.	2016.
БИЛАНС УСПЈЕХА (наставак)		
РАСХОДИ		
<i>Трошкови одржавања хардвера и софтвера</i>		
MF Software д.о.о. Бања Лука	(104,326)	(71,955)
<i>Трошкови закупа рекламе и одржавања возила</i>		
ABC Auto д.о.о. Бања Лука	(121,548)	(87,669)
<i>Трошкови провизија и накнада</i>		
MF Банка а.д. Бања Лука	(14,757)	(9,865)
Укупно расходи	(240,631)	(169,489)
Приходи, нето	308,829	416,759

Накнаде члановима Управе и другим особама на кључним руководећим положајима биле су:

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Бруто плате	149,254	204,537
Остале накнаде	3,482	4,479
Накнаде Управном одбору и ОЗР	36,567	35,820
	189,303	244,836

У току 2011. године Друштво, већински акционар Друштва (МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука) и повезано друштво (MF Банка а.д. Бања Лука) су потписали оквирни Уговор о пословној техничкој сарадњи, ради успјешнијег наступања на тржишту, унапређења продаје услуга/производа и повећања обима пословања, боље организације пласмана својих производа, те рентабилнијег и рационалнијег пословања.

Сарадња Друштва са већинским акционаром (МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука) се, поред осталог, испољава и кроз полисе осигурања које су саставни дио уговора о кредиту МКД Микрофин.

У 2016. години МКД Микрофин се појављивао и као осигураник Друштва, тако да су запослени, возила и објекти МКД Микрофин били осигурани код Друштва. Премија осигурања која је плаћена од стране МКД Микрофин према Друштву је била одређена у складу са важећим условима и тарифама према којим послује Друштво према трећим лицима. Ефекат ових трансакција у приходима од МКД Микрофин је у 2016. години износио око 162 хиљаде ВАМ.

Друштво је (као и код осталих банака), вршило орочене својих средстава код MF Банке, пре чему је Друштву остварило укупан приход од камате у 2016. години од око 167 хиљада ВАМ по каматним стопама које су у складу са важећим условима MF Банке и који су примјениви и на трећа лица.

У оквиру редовних трансакција обављају се трансакције са повезаним лицима по стандардним и фер тржишним условима за које сматрамо да су „ван дохвата руке“, и процијењујемо да Друштво нема ризика од трансферних цијена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА

Друштво закључује активне уговоре о осигурању којима се ризик осигурања преноси са клијентата на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са Друштва на реосигураватеље.

По својој природи сваки појединачан ризик осигурања је случајан и непредвидив. Код пружања једне или више врста осигурања, основни ризик произилази из чињенице да укупна штета и накнада плаћена по уговору пређу износ премије или преузетих обавеза по поједином ризику, због учесталости или величине штета.

Основни видови осигурања су: осигурање од незгоде, осигурање имовине, осигурање од аутоодговорности, потпуно осигурање моторног возила (каска), осигурање робе у транзиту и путничко (здравствено) осигурање.

Друштво преноси дио ризика, који се односи на осигурање имовине, на реосигураватеља. За одређене врсте осигурања максимална изложеност ризику је ограничена кроз уговоре о осигурању од незгоде, као и од кумулативне штете, у зависности од потребе која произилази из овог одређеног ризика.

Управљање ризиком осигурања има за циљ да омогући Друштву остварење добити на начин да се не угрозе основни интереси осигураника, корисника осигурања и других поверилаца, као ни стабилност пословања.

Друштво непрекидно прати сопствену изложеност ризику осигурања, што обухвата препознавање, процјењивање и мјерење ризика, те на основу тога доношење одговарајућих одлука и предузимање конкретних активности. Праћење кључних показатеља који су од значаја за управљање ризиком унапријеђено је како у погледу обухватности, тако и по питању поузданости.

Редовни пословни извјештаји за руководство Друштва садрже сљедеће информације:

- остварене пословне резултате - у односу на планове, циљеве и стандарде,
- показатеље реализације премије и штета по линијама производа,
- маргину солвентности, гарантну резерву, техничке резерве и
- структуру и адекватност улагања техничких резерви,
- анализе адекватности резервисаних штета и
- друге показатеље управљања ризицима утврђене прописима.

Реосигурање и саосигурање

Према Правилнику о условима и начину саосигурања и реосигурања, вишкове ризика изнад сопственог самопридржаја Друштво пласира у реосигурање или у саосигурање. Самопридржај је дио ризика који Друштво може покрити сопственим средствима, али тако да исплатом штета остане солвентно.

Највећи износ до кога Друштво може својим средствима покривати обавезе из уговора о осигурању утврђује се Одлуком о утврђивању максималног самопридржаја и расподеле ризика. Одлука о максималном самопридржају се доноси сваке године од стране Управног одбора друштва, а на приједлог стручне службе прибаве осигурања за наредну годину.

Фактори који одређују самопридржај су финансијски капацитет и технички капацитет. Финансијски капацитет Друштва су резерве којима оно располаже. Технички капацитет је одређен величином и структуром портфеља осигурања Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА (наставак)

Реосигурање и саосигурање (наставак)

Максимални самопридржај за 2016. годину:

Врста осигурања		Износ максималног самопридржаја у ВМ
01	Осигурање од посљедица несрећног случаја (незгоде)	60,000
02	Здравствено осигурање	100,000
03	Осигурање путничких возила – каско	150,000
07	Осигурање робе у превозу	400,000
08	Осигурање од пожара и других опасности	500,000
08	Осигурање од земљотреса	750,000
09.01	Осигурање машина од лома и других опасности Новац и друга средства плаћања за вријеме	350,000
09.02.II/2	манипулације на благајнама, шалтерима, на уплатно исплатним мјестима и другим смјестиштима у објекту од ризика разбојништва	10,000
09.02.II	Остали ставови тарифне групе 2	100,000
09.02	Остале тарифне групе осигурања од опасности провалне крађе и разбојништва	100,000
09	Остала непоменућа осигурања из врсте 09 – Остала осигурања имовине	100,000
10	Осигурање одговорности власника, корисника, моторних возила за штету причињену трећим лицима	200,000
10.03	Осигурање превозника за робу приликом транспорта на копну	400,000
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	500,000
16	Пожар и лом машина	175,000
	Сва остала непоменућа осигурања	50,000

Друштво је непокривене вишкове ризика изнад максималног самопридржаја у 2016. години обезбјеђивало закључивањем ексцедентног уговора о реосигурању имовинских ризика, XL уговором о реосигурању ризика домаће аутоодговорности и транспортних ризика са Босна Реосигурање д.д. Сарајево.

Друштво је вишак штете по основу зелене карте БиХ, покрило Уговором о реосигурању зелене карте код Бироа зелене карте БиХ, којим је дефинисано покриће и обавеза реосигуравача за штетне догађаје, које прелазе самопридржај (ризик) Друштва. Према наведеном уговору, висина самопридржаја које осигуравајуће друштво може носити износи максимално 200.000 EUR (еквивалент: 391,116 ВМ).

Уговором о ексцедентном реосигурању имовинских ризика реосигурани су вишкови ризика изнад самопридржаја цедента у периоду 01.01.-31.12.2016. године сљедећих осигурања:

1. Осигурање имовине од пожара и других опасности;
 - 1.1. Осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства;
 - 1.2. Осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству;
 - 1.3. Осигурање од пожара имовине електропривреде;
2. Осигурање техничких грана;
 - 2.1. Осигурање машина од лома;
 - 2.2. Осигурање машинске опреме електропривредних организација од лома;
 - 2.3. Осигурање објеката у изградњи;
 - 2.4. Осигурање објеката у монтажи;
3. Остала осигурања имовине;
 - 3.1. Осигурање од опасности провалне крађе и разбојништва;
 - 3.2. Осигурање филмских предузећа;
 - 3.3. Комбиновано осигурање рачунара;
 - 3.4. Осигурање залиха у хладњачама;
4. Осигурање одговорности;
 - 4.1. Осигурање уговорене одговорности извођача грађевинских радова;
 - 4.2. Осигурање уговорене одговорности извођача монтажних радова;
5. Осигурање финансијских губитака;
 - 5.1. Осигурање од опасности прекида рада усљед опасности од пожара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

28.1. Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Управни одбор Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и увјерења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита акционара, преко оптимизације дуга и капитала. Такође, Управни одбор Друштва разматра адекватност капитала и гарантног фонда (напомена 18) са циљем одрживости капитала изнад прописаног нивоа од стране регулатора.

Структура капитала Друштва укључује, готовину и готовинске еквиваленте и капитал који се састоји од акцијског капитала, резерви и нераспоређеног добитка. Управни одбор Друштва прегледа структуру капитала по потреби.

Обзиром да Друштво нема обавеза по кредитима Друштво није вршило обрачун показатеља задужености, умањене за стање готовине са стањем капитала.

28.2. Значајне рачуноводствене политике

Детаљи значајних рачуноводствених политика и усвојених метода, укључујући и критерије за признавање, на основу мјерења и на основу тога који су приходи и трошкови признати, у погледу на сваку од класа финансијских средстава, финансијских обавеза и власничких инструмената објелодањени су у напомени 3 уз ове финансијске извјештаје.

28.3. Категорије финансијских инструмената

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Финансијска средства		
Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	9,524,838	8,732,631
Финансијска средства расположива за продају	2,233,206	345,633
Финансијска средства у посједу до доспијећа	-	681,083
	<u>11,758,044</u>	<u>9,759,347</u>
Финансијске обавезе		
По амортизованом трошку	99,921	118,274
	<u>99,921</u>	<u>118,274</u>

28.4. Циљ управљања финансијским ризиком

Друштво надзире и управља финансијским ризиком који се односи на операције Друштва кроз интерне извјештаје о ризику, који анализирају изложеност према степену и величини ризика. Ови ризици укључују кредитни ризик и ризик ликвидности.

28.4.1. Управљање валутним ризиком

С обзиром да је Конвертибилна марка (BAM) везана за EUR, Друштво није изложено ризику промјене курса EUR, а нема изложености ни према другим валутама.

28.4.2. Управљање каматним ризиком

Друштво је изложено каматном ризику на пољу орочавања новчаних средстава у комерцијалним банкама, које повремено мијењају висине каматних стопа на орочене депозите.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјењиве каматне стопе орочених депозита, анализа је припремљена под претпоставком стања на крају извјештајног периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

28.4. Циљ управљања финансијским ризиком (наставак)

28.4.2. Управљање каматним ризиком (наставак)

Анализа осјетљивости (наставак)

У случају да је каматна стопа на орочене депозите на дан 31. децембра 2016. године била већа/мања за 0.1 процентни поен на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2016. године био би већи/мањи за износ од 5,069 Конвертибилних марака (2015. године – 5,615 Конвертибилних марака), као резултат већег/мањег прихода камата.

28.4.3. Управљање кредитним ризиком

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе што ће резултирати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политику да послује само са кредитно поузданим странкама и да обезбиједи довољно колатерала, гдје се покаже као потребно, као средство за умањење ризика и финансијских губитака.

Изложеност Друштва и кредитна способност клијената се стално надгледају, а укупна вриједност закључених трансакција је раздијељена између одобрених клијената. Кредитна изложеност контролише се ограничењима клијената које годишње прегледа и одобрава Руководство Друштва.

Друштво нема значајну изложеност кредитном ризику ни према једном купцу или групи купаца који имају сличне особине. Друштво дефинише купце да имају сличне особине ако су повезана лица.

Максимална изложеност кредитном ризику је нето књиговодствена вриједност финансијских средстава приказана у финансијским извјештајима.

28.4.4. Управљање ризиком ликвидности

Крајња одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва, које је изградило одговарајући оквир за управљање ризиком ликвидности у складу са краткорочним, средњорочним и дугорочним потребама за управљање ликвидношћу Друштва. Друштво управља овим ризиком одржавањем адекватних резерви, тиме што константно надгледа прогнозиране и стварне новчане токове и упоређује профиле доспијећа финансијских средстава и обавеза. Управљање ризиком ликвидности Друштво остварује кроз дневно праћење динамике доспијећа обавеза и могућности наплате потраживања.

У спровођењу праћења ликвидности, Друштво се придржава одређених принципа установљених Одлуком о начину утврђивања и праћењу ликвидности друштва за осигурање и Одлуком о систему интерних контрола и управљању ризицима у пословању друштва за осигурање, и на тај начин се штити од прекомјерне изложености ризику рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама, односно немогућности Друштва да у цјелини и благовремено измирује своје доспјеле и будуће обавезе. Руководство Друштва свакодневно разматра извештај о стању жиро рачуна и стању депозита.

На основу идентификације расположивих средстава и дневно утврђених потреба, доноси се одлука о коришћењу средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

28.4. Циљ управљања финансијским ризиком (наставак)

28.4.4. Управљање ризиком ликвидности (наставак)

Табела за каматни ризик и ризик ликвидности

Табела је састављена на основу недисконтованих новчаних токова финансијских средстава укључујући и камате на та средства које ће бити зарађене, осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у наредном периоду.

Сљедећа табела детаљно приказује преостала уговорена доспијећа Друштва за недериватне финансијске обавезе. Табела укључује новчане токове камата и главница.

Доспијеће финансијских обавеза

	У Конвертибилним маркама					
	До 1 мјесеца	2-3 мјесеца	Од 4 мјесеца до 1 године	1-2 године	Преко 2 године	Укупно
31. децембра 2016.						
Без камата	85,916	14,005	-	-	-	99,921
	<u>85,916</u>	<u>14,005</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>99,921</u>
31. децембра 2015.						
Без камата	104,269	14,005	-	-	-	118,274
	<u>104,269</u>	<u>14,005</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>118,274</u>

Друштво очекује да ће испунити друге обавезе из оперативних новчаних токова и прилива од доспјелих финансијских средстава.

28.5. Фер вриједност финансијских инструмената

Фер вриједност финансијских инструмената књижених по амортизованом трошку

Руководство Друштва сматра да књиговодствени износи финансијских средстава и финансијских обавеза Друштва књижених по амортизованом трошку у финансијским извјештајима имају приближно исту вриједност као њихова фер вриједност.

Технике процјене и претпоставке које се користе у сврху мјерења фер вриједности

Фер вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза одређује се на сљедећи начин:

- Фер вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза са стандардним условима и којима се тргује на активним ликвидним тржиштима одређује се према котираној тржишној цијени;
- Фер вриједност осталих финансијских средстава и финансијских обавеза (искључујући деривативне инструменте) се одређује у складу са генерално прихваћеним моделима одређивања цијена на основу анализе дисконтованог новчаног тока кориштењем цијена из постојећих тржишних трансакција.

Мјерења фер вриједности која су призната у билансу стања

Сљедећа табела приказује анализу финансијских инструмената који су исказани након иницијалног признавања по фер вриједности, груписани у нивое 1 до 3, до нивоа до којег је могуће процијенити фер вриједност:

- Ниво 1 мјерења фер вриједности чине они финансијски инструменти чија је фер вриједност утврђена на бази котираних цијена (некоригованих) на активним тржиштима за идентичну имовину или обавезе;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

28.5. Фер вриједност финансијских инструмената (наставак)

Мјерења фер вриједности која су призната у билансу стања (наставак)

- Ниво 2 мјерења фер вриједности чине они финансијски инструменти чија је фер вриједност утврђена на основу улазних информација другачијих од котираних цијена укључених у Ниво 1 и који се могу процијенити за имовину или обавезу, или директно (нпр. као цијене) или индиректно (нпр. настали из цијена); и
- Ниво 3 мјерења фер вриједности чине они финансијски инструменти чија је фер вриједност утврђена техникама процјене које укључују улазне информације везано за имовину или обавезу, а које нису засноване на очигледним тржишним подацима.

У Конвертибилним маркама

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
31. децембар 2016.				
Финансијска средства расположива за продају				
Хартије од вриједности и обвезнице које котирају на берзи	2,233,206	-	-	2,233,206
	<u>2,233,206</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,233,206</u>

Друштво је вредновало своје инвестиционе некретнине (напомена 10), по методу набавне вриједности (cost method) инвестиционих некретнина. Фер вриједност инвестиционих некретнина одговара њиховој књиговодственој вриједности првенствено због тога што су инвестиционе некретнине стечене недавно, те одражавају текуће тржишне услове. Мишљење руководства је да усљед природе пословања Друштва и његових општих политика, нема значајнијих разлика између књиговодствене и фер вриједности инвестиционих некретнина.

Руководство Друштва сматра да књиговодствени износи финансијских средстава и финансијских обавеза књижених по амортизованом трошку у финансијским извјештајима имају приближно исту вриједност као њихова фер вриједност.

29. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА

Подаци наведени у овим финансијским извјештајима представљају поуздан основ за обрачунавање и исказивање позиција на које овлаштени актуар даје своје мишљење.

У складу са чланом 20, став 6, Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10), Одлуком о садржају мишљења овлашћеног актуара ("Службени гласник Републике Српске", број 15/07), као и у складу са Правилником о садржају мишљења овлашћеног актуара ("Службени гласник Републике Српске" број 15/2008), Друштво је обавезно да прибави оцјену и мишљење овлашћеног актуара о прописаним финансијским извештајима за 2016. годину, Годишњем извјештају о пословању, актима пословне политике, помоћним књигама и другој потребној пословној документацији. Након извршене контроле, овлашћени актуар (Предраг Ковачевић) је 6. марта 2017. године изразио позитивно мишљење о финансијским извјештајима и годишњем извјештају о пословању Друштва за 2016. годину (Прилог 2.).

30. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

30.1. Информације о сегментима

Друштво је усвојило IFRS 8 "Оперативни сегменти" и почело да га примјењује од 1. јануара 2010. године. Наведени IFRS 8 захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва које се редовно прегледају од стране руководиоца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализиране на бази врста услуга премије осигурања, које су посматране у складу са процентима мјеродавне премије за поједине сегменте Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

30. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

30.2. Приходи и резултати сегмената

На дан 31. децембра 2016. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са IFRS 8, су сљедећи видови осигурања:

1. имовина, и
2. лица.

Приходи и резултати сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2016. године дати су у прегледу који слиједи:

2016. година	Напомене	У Конвертибилним маркама		
		Имовина	Лица	Укупно
Пословни приходи и расходи				
Приходи од премије осигурања и други пословни приходи	5	7,993,537	1,194,437	9,187,974
Функционални доприноси	6	(199,246)	(29,772)	(229,018)
Накнаде штета из осигурања и расходи реосигурања	7	(3,607,519)	(539,054)	(4,146,573)
Трошкови спровођења осигурања	8	(3,719,066)	(555,723)	(4,274,789)
Пословни добитак		<u>467,706</u>	<u>69,888</u>	<u>537,594</u>
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Финансијски приходи	9	295,246	44,117	339,363
		<u>295,246</u>	<u>44,117</u>	<u>339,363</u>
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Остали приходи		154,335	23,062	177,397
Остали расходи		(5,942)	(888)	(6,830)
		<u>148,393</u>	<u>22,174</u>	<u>170,567</u>
Приходи од усклађивања вриједности ХОВ		9,583	1,431	11,014
		<u>920,928</u>	<u>137,610</u>	<u>1,058,538</u>
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА				
Порез на добитак	24	(144,723)	(21,625)	(166,348)
НЕТО ДОБИТАК ПЕРИОДА		<u>776,205</u>	<u>115,985</u>	<u>892,190</u>
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ				
Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају		(78,411)	(11,717)	(90,128)
УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		<u>697,794</u>	<u>104,268</u>	<u>802,062</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

30. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

30.2. Приходи и резултати сегмената (наставак)

2015. година	Напомене	У Конвертибилним маркама		
		Имовина	Лица	Укупно
Пословни приходи и расходи				
Приходи од премије осигурања и други пословни приходи	5	6,367,376	1,036,550	7,403,926
Функционални доприноси	6	(134,373)	(21,875)	(156,248)
Накнаде штета из осигурања и расходи реосигурања	7	(2,193,183)	(357,030)	(2,550,213)
Трошкови спровођења осигурања	8	(3,454,362)	(562,338)	(4,016,700)
Пословни добитак		585,458	95,307	680,765
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Финансијски приходи	9	280,148	45,605	325,753
		280,148	45,605	325,753
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Остали приходи		35,311	5,748	41,059
Остали расходи		(3,630)	(591)	(4,221)
		31,681	5,157	36,838
Расходи од усклађивања вриједности имовине				
		897,287	146,069	1,043,356
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА				
Порез на добитак	24	(99,983)	(16,276)	(116,259)
НЕТО ДОБИТАК ПЕРИОДА		797,304	129,793	927,097
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ				
Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају		(17,589)	(2,863)	(20,452)
УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		779,715	126,930	906,645

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за 2016. и 2015. годину) представљају приходе генерисане од продаје осигурања. Приходи између сегмената у току године су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у напомени 3. Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова, и то на бази прихода остварних од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум који се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Друштва су детаљно приказани у напомени 5 уз финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

30. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

30.3. Средства и обавезе сегмената

Средства и обавезе сегмената са стањем на дан 31. децембра 2016. године дати су у прегледу који слиједи:

2016. година	Напомене	Имовина	У Конвертибилним маркама	
			Лица	Укупно
АКТИВА				
Стална средства				
Некретнине и опрема	10	654,296	97,768	752,064
Нематеријална улагања	10	39,417	5,890	45,307
Инвестиционе некретнине	10	455,125	68,007	523,132
Дугорочни финансијски пласмани	11	7,174,141	1,071,998	8,246,139
		<u>8,322,979</u>	<u>1,243,663</u>	<u>9,566,642</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	12	248,173	37,083	285,256
Краткорочни финансијски пласмани	13	1,653,000	247,000	1,900,000
Остала потраживања	14	17,525	2,619	20,144
Залихе материјала		3,794	567	4,361
Дати аванси за услуге				
Готовина и готовински еквиваленти	15	1,669,172	249,416	1,918,588
Активна временска разграничења		226,127	33,790	259,917
		<u>3,817,791</u>	<u>570,475</u>	<u>4,388,266</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА		<u>12,140,770</u>	<u>1,814,138</u>	<u>13,954,908</u>
Ванбилансна актива				
УКУПНА АКТИВА		<u>12,140,770</u>	<u>1,814,138</u>	<u>13,954,908</u>
ПАСИВА				
Дугорочна резервисања	19	7,151	1,068	8,219
Обавезе				
Краткорочне обавезе	20	186,365	27,848	214,213
Резервисања за преносне премије	21	4,389,347	655,879	5,045,226
Резервисање за штете	22	1,162,368	173,687	1,336,055
Резервисања за превентиву	23	17,024	2,544	19,568
		<u>5,755,104</u>	<u>859,958</u>	<u>6,615,062</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА		<u>5,762,255</u>	<u>861,026</u>	<u>6,623,281</u>
Ванбиланна пасива				
УКУПНО ПАСИВА		<u>5,762,255</u>	<u>861,026</u>	<u>6,623,281</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

30. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

30.3. Средства и обавезе сегмената (наставак)

2015. година	Напомене	У Конвертибилним маркама		
		Имовина	Лица	Укупно
АКТИВА				
Стална средства				
Некретнине и опрема	10	710,636	115,685	826,321
Нематеријална улагања	10	36,332	5,914	42,246
Инвестиционе некретнине	10	1,611,559	262,347	1,873,906
Дугорочни финансијски пласмани	11	2,806,606	456,889	3,263,495
		<u>5,165,133</u>	<u>840,835</u>	<u>6,005,968</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	12	224,024	36,469	260,493
Краткорочни финансијски пласмани	13	4,042,000	658,000	4,700,000
Остала потраживања	14	9,670	1,574	11,244
Залихе материјала		3,797	618	4,415
Дати аванси за услуге				
Готовина и готовински еквиваленти	15	1,827,191	297,450	2,124,641
Активна временска разграничења		289,700	47,161	336,861
		<u>6,396,382</u>	<u>1,041,272</u>	<u>7,437,654</u>
		11,561,515	1,882,107	13,443,622
УКУПНА АКТИВА		<u>1,240</u>	<u>202</u>	<u>1,442</u>
		<u>11,562,755</u>	<u>1,882,309</u>	<u>13,445,064</u>
ПАСИВА				
Дугорочна резервисања				
	19	6,459	1,051	7,510
Обавезе				
Краткорочне обавезе	20	185,941	30,270	216,211
Резервисања за преносне премије	21	4,028,163	655,748	4,683,911
Резервисање за штете	22	1,098,526	178,830	1,277,356
Резервисања за превентиву	23	67,361	10,966	78,327
		<u>5,379,991</u>	<u>875,814</u>	<u>6,255,805</u>
УКУПНО ПАСИВА		<u>5,386,450</u>	<u>876,865</u>	<u>6,263,315</u>

У циљу праћења резултата сегмената и алокације адекватних ресурса између сегмената, укупна средства и обавезе су алоцирани у извјештајне сегменте. Средства која се заједнички користе од стране извјештајних сегмената, као и обавезе које су заједничке за сегменте, алоциране су на бази остварених прихода сваког извјештајног сегмента засебно.

30.4. Информације у вези са највећим купцима

Услијед природе услуга осигурања, Друштво нема значајну концентracију великих осигураника, јер има велики број међусобно независних осигураника са малим појединачним прометом.

30.5. Географске информације

Друштво све своје приходе остварује на територији Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта.

31. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

31. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ (наставак)

Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

32. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАКУПНИНЕ ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКТА

Минимална закупнина призната као трошак у току године која се завршава 31. децембра 2016. године износи 59,371 Конвертибилну марку (2015. година 80,248 Конвертибилних марака).

Преузете обавезе Друштва по основу отказивих уговора о закупу пословних су сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Не дуже од једне године	33,203	80,721
Дуже од једне године али краће од пет година	13,518	7,378
Дуже од пет година	-	-
	<u>46,721</u>	<u>88,099</u>

Минимална закупнина призната као приход у току године која се завршава 31. децембра 2016. године износи 88,013 Конвертибилних марака (2015. година 104,663 Конвертибилних марака).

Преузета потраживања Друштва по основу уговора о закупу су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Не дуже од једне године	-	48,600
Дуже од једне године али краће од пет година	86,926	86,926
Дуже од пет година	-	-
	<u>86,926</u>	<u>135,526</u>

33. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

До дана објављивања ових финансијских извјештаја, нису настали догађаји након датума биланса стања који би захтијевали корекцију или додатна објелодањивања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтијева према одредбама IAS 10 "Догађаји након дана биланса".

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2016. године

34. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	Конвертибилних марака	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
USD	1,8554	1,7901
CHF	1,8212	1,8086
EUR	1,9558	1,9558